

Egy emlék, születésnapodra

Egyszer volt, hol nem volt... Talán Zánkán volt? Talán Bükfürdön? Talán máshol széles e hazánkban? Talán tizenöten voltunk ott egy kicsoportos beszélgetésen, talán kicsit többen, egy elhangzott előadás (mi is volt az?) megbeszélésére. Az egyikük hosszú szoknyát viselt, a másik rövid nadrágot; a harmadik doktori disszertációját cipelte a táskájában; a negyedik gondja éppen az apróságai körül forgott, mert apjukra és anyjára bízta mind a hatot ott a távoli Hidegségben. Volt, aki már alig látott, de mégis sálat kötögetett egyik dédunokájának karácsonyra; mellette egy ifjú hófehérre sápadt, de reménytől sugárzó arccal bámult a szemben ülő, igencsak csinoska leány lába elé, nehogy elárulja érzelmeit. Az egyik pad szélén egy pap (bizony!) húzta meg magát szerényen; de volt ott kétkezi munkás, mérnök, talán orvos, tanár is, – már nem emlékszem pontosan.

Szóval ott volt a magyar társadalom egésze: a nemzeti Universitas, reprezentatív képviselői révén. Öt országból, legalább három nemzedékből, legalább tízféle foglalkozásból, legalább egy-egy. Mindenki hozta magával saját múltját, múltjának kincseit és sebeit, a jelen problémáival és örömeivel együtt. Az előadás apropóján mindenki szépen kirakta a közösség füves asztalára ezeket a kincseket, megmutatta a sebeit, elmondta mindazt, ami őt leginkább foglalkoztatta – az előadás témáival összefűzve. Volt köztünk olyan, aki szigorúan a témához ragaszkodva adta elő gondolatait az előadásról, akár egy kicsiszolt értelmiségihez méltó szellemi süteményként, akár a mindennapi tapasztalatok józan parazsán sütött pogácsaként. Az egyik fiatalból a kíváncsi érdeklődés pattintott ki jó néhány kérdést; a másik, idősebb, inkább kritikusan állt a témához, a legidősebb pedig élettapasztalataival egészítette ki a beszélgetés szöttesét.

Ha ezt a beszélgetést egy zenei műalkotás paradigmájaként fogjuk fel, akkor úgy hangzott ez, mint egy szimfónia, melyben minden hangszer saját hangja, melódiája és üteme egy sohasem tapasztalt harmóniába olvadt volna össze. Egy-egy hozzászólás során úgy tűnt, hogy még a meg nem fogalmazott, még soha ki nem mondott problémák is kifejezést nyertek. Mindenki a legmélyebb sajátjából adott, mindenki hasonlót kapott, és mindenki nyert.

Hasonló élmény válhatott sok Hálós tábor, sok találkozó sok résztvevőjének közös kincsévé az elmúlt húsz év folyamán. Az Egyház olyan szellemi-lelki tárháza alakult ki ezáltal, melyből minden egyházi közösség, minden lelkiségi mozgalom és minden keresztény szabadon meríthet. Olyan kincstár, amely egyre csak gazdagszik azzal, hogy visznek belőle. A szeretet kincstára.

Az Universitas-t emlegettük, az Egyetemest: a Diversitas, a Sokszínűség együttállását. Filozófiai szakkifejezéssel ez a „coincidentia oppositorum”, az ellentétek egymást kiegészítő, ám egymást nem elszűrítő, hanem megnemesítő együttlakása. Az Egyház stabilitása az evangéliumok szellemében mindig is ezen múlt, és – furcsa módon – a fejlődés, az alkalmazkodás életjelenségein volt lemérhető. Azon, hogy a környező kultúrák sokaságát hogyan sikerült kölcsönösen megtermékenyítő, nemesítő életté váltani. Ahol az Egyház élete formálissá, mozdíthatatlan minták ismétlésévé szürkült, ott feltehetően – az Universitas-sal szemben – az uniformis szelleme (szellemtelensége) falta fel az Egyház életét, kövületté varázsolvatta az egykor élő Testet.

Most, a 20. születésnapján ezt kívánom a Hálónak és minden tagjának, közösségének: szélesítsék országos- sőt: világméretűvé Universitasuk sávját, a beszélgetés, s ezen belül a tátott fülű és nyílt szívű befogadást mások megnyilatkozásai felé, és tegyék alkalmassá rádióadójukat saját belső életük őszinte sugárzására. Egy olyan országban, olyan kultúrában, ahol az emberek beszélnek, de lassan elfelejtnek beszélgetni, – ahol mindenkinek saját hullámhossza van, de mások hullámhosszán hangzó zenét képtelenek felfogni, a Háló megváltó mintát fejleszthet és adhat át a Megváltás művének szolgálatára.

Aszalós János